

OTSUSED

NÕUKOGU OTSUS (EL) 2022/1211,

12. juuli 2022,

mis käsitleb euro kasutuselevõttu Horvaatias 1. jaanuaril 2023

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 140 lõiget 2,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni aruannet ⁽¹⁾,

võttes arvesse Euroopa Keskpannga aruannet ⁽²⁾,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi arvamust ⁽³⁾,

võttes arvesse arutelu Euroopa Ülemkogus,

võttes arvesse neid liikmesriike esindavate nõukogu liikmete soovitusi, mille rahaühik on euro ⁽⁴⁾,

ning arvestades järgmist:

- (1) Majandus- ja rahaliidu kolmas etapp algas 1. jaanuaril 1999. 3. mail 1998. aastal Brüsselis riigipeade ja valitsusjuhtide osalusel toimunud kohtumisel otsustas nõukogu, et Belgia, Saksamaa, Hispaania, Prantsusmaa, Iirimaa, Itaalia, Luksemburg, Madalmaad, Austria, Portugal ja Soome on täitnud tingimused, mis on vajalikud euro kasutuselevõtuks alates 1. jaanuarist 1999 ⁽⁵⁾.
- (2) Otsusega 2000/427/EÜ ⁽⁶⁾ otsustas nõukogu, et Kreeka on täitnud tingimused, mis on vajalikud euro kasutuselevõtuks alates 1. jaanuarist 2001. Otsusega 2006/495/EÜ ⁽⁷⁾ otsustas nõukogu, et Sloveenia on täitnud tingimused, mis on vajalikud euro kasutuselevõtuks alates 1. jaanuarist 2007. Otsustega 2007/503/EÜ ⁽⁸⁾ ja 2007/504/EÜ ⁽⁹⁾ otsustas nõukogu, et Küpros ja Malta on täitnud tingimused, mis on vajalikud euro kasutuselevõtuks alates 1. jaanuarist 2008. Otsusega 2008/608/EÜ ⁽¹⁰⁾ otsustas nõukogu, et Slovakkia on täitnud euro kasutuselevõtuks vajalikud tingimused. Otsusega 2010/416/EL ⁽¹¹⁾ otsustas nõukogu, et Eesti on täitnud euro

⁽¹⁾ 1. juuni 2022. aasta aruanne (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata).

⁽²⁾ 1. juuni 2022. aasta aruanne (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata).

⁽³⁾ 5. juuli 2022. aasta arvamus (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata).

⁽⁴⁾ ELT C 238, 21.6.2022, lk 1.

⁽⁵⁾ Nõukogu 3. mai 1998. aasta otsus 98/317/EÜ vastavalt asutamislepingu artikli 109j lõikele 4 (EÜT L 139, 11.5.1998, lk 30).

⁽⁶⁾ Nõukogu 19. juuni 2000. aasta otsus 2000/427/EÜ vastavalt asutamislepingu artikli 122 lõikele 2 ühisraha kasutuselevõtu kohta Kreekas 1. jaanuaril 2001 (EÜT L 167, 7.7.2000, lk 19).

⁽⁷⁾ Nõukogu 11. juuli 2006. aasta otsus 2006/495/EÜ vastavalt asutamislepingu artikli 122 lõikele 2 ühisraha kasutuselevõtu kohta Sloveenias 1. jaanuaril 2007. aastal (ELT L 195, 15.7.2006, lk 25).

⁽⁸⁾ Nõukogu 10. juuli 2007. aasta otsus 2007/503/EÜ vastavalt Euroopa Ühenduse asutamislepingu artikli 122 lõikele 2 ühisraha kasutuselevõtu kohta Küprosel 1. jaanuaril 2008. aastal (ELT L 186, 18.7.2007, lk 29).

⁽⁹⁾ Nõukogu 10. juuli 2007. aasta otsus 2007/504/EÜ vastavalt Euroopa Ühenduse asutamislepingu artikli 122 lõikele 2 ühisraha kasutuselevõtu kohta Maltal 1. jaanuaril 2008. aastal (ELT L 186, 18.7.2007, lk 32).

⁽¹⁰⁾ Nõukogu 8. juuli 2008. aasta otsus 2008/608/EÜ vastavalt Euroopa Ühenduse asutamislepingu artikli 122 lõikele 2 ühisraha kasutuselevõtu kohta Slovakkias 1. jaanuaril 2009. aastal (ELT L 195, 24.7.2008, lk 24).

⁽¹¹⁾ Nõukogu 13. juuli 2010. aasta otsus 2010/416/EL vastavalt aluslepingu artikli 140 lõikele 2 euro kasutuselevõtu kohta Eestis 1. jaanuaril 2011 (ELT L 196, 28.7.2010, lk 24).

kasutuselevõtuks vajalikud tingimused. Otsusega 2013/387/EL⁽¹²⁾ otsustas nõukogu, et Läti on täitnud euro kasutuselevõtuks vajalikud tingimused. Otsusega 2014/509/EL⁽¹³⁾ otsustas nõukogu, et Leedu on täitnud euro kasutuselevõtuks vajalikud tingimused.

- (3) Vastavalt Euroopa Ühenduse asutamislepingule lisatud protokoll nr 16 (teatavate Taanit käsitlevate sätete kohta) punktidele 1 ning Edinburghis 1992. aasta detsembris riigipeade ja valitsusjuhtide poolt vastu võetud otsusele on Taani nõukogule teatanud, et ta ei osale majandus- ja rahaliidu kolmandas etapis. Taani ei ole taotlenud Euroopa Liidu toimimise lepingu (edaspidi „ELi toimimise leping“) artikli 140 lõikes 2 osutatud menetluse algatamist.
- (4) Otsuse 98/317/EÜ kohaselt on Rootsi liikmesriik, mille suhtes on kehtestatud erand ELi toimimise lepingu artikli 139 lõike 1 tähenduses. Vastavalt 2003. aasta ühinemisakti⁽¹⁴⁾ artiklile 4 on Tšehhi Vabariigi, Ungari ja Poola liikmesriigid, mille suhtes on kehtestatud erand ELi toimimise lepingu artikli 139 lõike 1 tähenduses. Vastavalt 2005. aasta ühinemisakti⁽¹⁵⁾ artiklile 5 on Bulgaaria ja Rumeenia liikmesriigid, mille suhtes on kehtestatud erand ELi toimimise lepingu artikli 139 lõike 1 tähenduses. Vastavalt 2012. aasta ühinemisakti⁽¹⁶⁾ artiklile 5 on Horvaatia liikmesriik, mille suhtes on kehtestatud erand ELi toimimise lepingu artikli 139 lõike 1 tähenduses.
- (5) Euroopa Keskpank (edaspidi „EKP“) asutati 1. juulil 1998. aastal. Euroopa rahasüsteem asendati vahetuskursimehhanismiga, mille käivitamises lepiti kokku Euroopa Ülemkogu 16. juuni 1997. aasta resolutsiooniga vahetuskursimehhanismi loomise kohta majandus- ja rahaliidu kolmandas etapis⁽¹⁷⁾. Vahetuskursimehhanismi menetlus majandus- ja rahaliidu kolmandas etapis (ERM II) kehtestati Euroopa Keskpanga ja euroalaväliste liikmesriikide keskpankade vahel 16. märtsil 2006. aastal sõlmitud lepinguga, millega kehtestatakse vahetuskursimehhanismi töökord majandus- ja rahaliidu kolmandas etapis⁽¹⁸⁾.
- (6) ELi toimimise lepingu artikli 140 lõikes 2 on sätestatud asjaomaste liikmesriikide suhtes kehtestatud erandi kehtetuks tunnistamise kord. Vähemalt kord kahe aasta järel või selle liikmesriigi taotlusel, mille suhtes on kehtestatud erand, annavad komisjon ja EKP nõukogule aru ELi toimimise lepingu artikli 140 lõikes 1 sätestatud korras.
- (7) Liikmesriikide õigusaktidesse, sealhulgas keskpanga põhikirja, tehakse vajalikud muudatused, et tagada nende kooskõla ELi toimimise lepingu artiklitega 130 ja 131 ning Euroopa Keskpankade Süsteemi ja EKP põhikirjaga (edaspidi „EKPSi ja EKP põhikirj“). Komisjoni ja EKP aruannetes antakse üksikasjalik hinnang Horvaatia õigusaktide kooskõlale ELi toimimise lepingu artiklitega 130 ja 131 ning EKPSi ja EKP põhikirjaga.
- (8) Vastavalt ELi toimimise lepingule lisatud protokoll nr 13 (lähennemiskriteeriumide kohta) artiklile 1 tähendab ELi toimimise lepingu artikli 140 lõike 1 esimeses taandes ette nähtud hindade stabiilsuse kriteerium, et liikmesriigil on püsiva stabiilsustasemega hinnanaõtjad ning keskmine inflatsioonimäär vaadelduna ühe aasta kestel enne kontrollimist ei ületa rohkem kui 1,5 protsendipunkti võrra kolme hindade stabiilsuse osas kõige paremaid tulemusi saavutanud liikmesriigi määra. Hindade stabiilsuse kriteeriumi täitmise hindamisel mõõdetakse inflatsiooni Euroopa parlamendi ja nõukogu määruses (EL) 2016/792 määratletud tarbijahindade harmoneeritud indekseid alusel⁽¹⁹⁾. Hindade stabiilsuse kriteeriumi täitmise hindamisel mõõdetakse liikmesriikide inflatsiooni muutust protsentides, võrreldes viimase 12 kuu näitajate aritmeetilist keskmist eelnenud 12 kuu näitajate aritmeetilise keskmisega. Komisjoni ja EKP aruannetes on kasutatud kontrollväärtust, mille arvutamiseks liideti kolme hindade stabiilsuse

⁽¹²⁾ Nõukogu 9. juuli 2013. aasta otsus 2013/387/EL euro kasutuselevõtu kohta Lätis 1. jaanuaril 2014 (ELT L 195, 18.7.2013, lk 24).

⁽¹³⁾ Nõukogu 23. juuli 2014. aasta otsus 2014/509/EL euro kasutuselevõtu kohta Leedus 1. jaanuaril 2015 (ELT L 228, 31.7.2014, lk 29).

⁽¹⁴⁾ ELT L 236, 23.9.2003, lk 33.

⁽¹⁵⁾ ELT L 157, 21.6.2005, lk 203.

⁽¹⁶⁾ ELT L 112, 24.4.2012, lk 21.

⁽¹⁷⁾ EÜT C 236, 2.8.1997, lk 5.

⁽¹⁸⁾ ELT C 73, 25.3.2006, lk 21.

⁽¹⁹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. mai 2016. aasta määrus (EL) 2016/792, mis käsitleb tarbijahindade harmoneeritud indekseid ja eluaseme hinnaindeksit ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 2494/95 (ELT L 135, 24.5.2016, lk 11).

osas parimaid tulemusi saavutanud liikmesriigi inflatsioonimäärade kaalumata aritmeetilisele keskmisele 1,5 protsendipunkti. 2022. aasta aprillis lõppenud üheaastase ajavahemiku kontrollväärtus oli 4,9 %, kusjuures Prantsusmaa, Soome ja Kreeka olid hindade stabiilsuse seisukohast kolm kõige paremaid tulemusi saavutanud liikmesriiki ning nende riikide inflatsioonimäärad olid vastavalt 3,2 %, 3,3 % ja 3,6 %. Põhjendatud on jätta parimaid tulemusi saavutanud liikmesriikide määramisel välja riigid, kelle inflatsioonimäär ei saa teiste liikmesriikide puhul käsitada asjakohase võrdlusalusena. Sellised kõrvalekaldega riigid on varem kindlaks määratud 2004., 2010., 2013., 2014. ja 2016. aasta lähenemisaruannetes. Praeguses olukorras on põhjendatud jätta parimate tulemustega riikide hulgast välja Malta ja Portugal – 2022. aasta aprillis oli 12 kuu keskmine inflatsioonimäär Malta ja Portugalis vastavalt 2,1 % ja 2,6 % ning euroalal 4,4 %.. Kontrollväärtuse arvutamiseks asendatakse Malta ja Portugal madalaima keskmise inflatsioonimääraga riikide pingereas järgmisel kohal asuvate liikmesriikidega, kelleks on Soome ja Kreeka.

- (9) Vastavalt protokollile nr 13 artiklile 2 nõuab ELi toimimise lepingu artikli 140 lõike 1 teise taande kohane riigi rahanduse stabiilsuse kriteerium seda, et kontrollimise ajal ei kehtiks liikmesriigi suhtes ELi toimimise lepingu artikli 126 lõike 6 kohane nõukogu otsus ülemäärase eelarvepuudujäägi olemasolu kohta.
- (10) Vastavalt protokollile nr 13 artiklile 3 nõuab ELi toimimise lepingu artikli 140 lõike 1 kolmanda taande kohane Euroopa rahasüsteemi vahetuskursimehhanismis osalemise kriteerium seda, et liikmesriik on järginud Euroopa rahasüsteemi vahetuskursimehhanismiga ette nähtud normaalseid kõikumispiire ilma tõsiste pingeteta vähemalt kahe aasta jooksul enne kontrollimist. Eelkõige ei tohi liikmesriik olla sama aja jooksul omal algatusel devalveerinud oma vääringu kahepoolset keskmist vahetuskursi euro suhtes. Alates 1. jaanuarist 1999 on ERM II vahetuskursi kriteeriumi täitmise hindamise raamistik. Selle kriteeriumi täitmise hindamisel analüüsisid komisjon ja EKP oma aruannetes 2022. aasta 18. mail lõppenud kaheaastast ajavahemikku.
- (11) Vastavalt protokollile nr 13 artiklile 4 tähendab ELi toimimise lepingu artikli 140 lõike 1 neljanda taande kohane intressimäärade lähenemise kriteerium seda, et vaadelduna ühe aasta kestel enne kontrollimist on liikmesriigil olnud keskmine nominaalne pikaajaline intressimäär, mis ei ületa rohkem kui kahe protsendipunkti võrra kolme hindade stabiilsuse osas kõige paremaid tulemusi saavutanud liikmesriigi määra. Intressimäärade lähenemise kriteeriumina kasutati kümneaastase tähtajaga riigivõlakirjade võrreldavaid intressimäärasid. Intressimäärade kriteeriumi täitmise hindamisel võtsid komisjon ja EKP oma aruannetes arvesse kontrollväärtust, mille arvutamiseks liidetakse kolme hindade stabiilsuses parimaid tulemusi saavutanud liikmesriigi nominaalsete pikaajaliste intressimäärade aritmeetilisele keskmisele kaks protsendipunkti. Võttes aluseks pikaajalised intressimäärad Prantsusmaal (0,3 %), Soomes (0,2 %) ja Kreekas (1,4 %), oli 2022. aasta aprillis lõppenud üheaastasel ajavahemikul kontrollväärtus 2,6 %.
- (12) Vastavalt protokollile nr 13 artiklile 5 esitas lähenemiskriteeriumide täitmise hindamisel kasutatavad andmed komisjon. Komisjon esitas eelarvet käsitlevad andmed pärast seda, kui liikmesriigid olid 2022. aasta 1. aprilliks esitanud nõukogu määruse (EÜ) nr 479/2009 kohased aruanded ⁽²⁰⁾.
- (13) Komisjoni ja EKP koostatud aruannete põhjal, milles hinnatakse, kuidas Horvaatia on täitnud majandus- ja rahaliidu saavutamise seotud kohustusi, on tehtud järeldus, et Horvaatia siseriiklikud õigusaktid, sealhulgas keskpanga põhikirj, on kooskõlas ELi toimimise lepingu artiklitega 130 ja 131 ning EKPSi ja EKP põhikirjaga.
- (14) Komisjoni ja EKP koostatud aruannete põhjal, milles hinnatakse, kuidas Horvaatia on täitnud majandus- ja rahaliidu saavutamise seotud kohustusi, on tehtud järeldus selle kohta, kuidas Horvaatia on täitnud ELi toimimise lepingu artikli 140 lõike 1 neljas taandes nimetatud lähenemiskriteeriume, tuvastades järgmist: 2022. aasta aprillis lõppenud üheaastase ajavahemiku jooksul oli Horvaatia keskmine inflatsioonimäär 4,7 %, mis on allpool kontrollväärtust ja jääb tõenäoliselt selliseks ka lähikuudel; Horvaatia suhtes ei ole tehtud nõukogu otsust ülemäärase eelarvepuudujäägi olemasolu kohta; Horvaatia on olnud ERM II liige alates 10. juulist 2020. Hinnangule

⁽²⁰⁾ Nõukogu 25. mai 2009. aasta määrus (EÜ) nr 479/2009 Euroopa Ühenduse asutamislepingule lisatud ülemäärase eelarvepuudujäägi menetlust käsitleva protokolliga kohaldamise kohta (ELT L 145, 10.6.2009, lk 1).

eelnenud kahe aasta jooksul ei ole Horvaatia kuna (HRK) olnud tõsise surve all ning Horvaatia ei ole omal algatusel devalveerinud kuna kahepoolset keskmist vahetuskursi euro suhtes ning 2022. aasta aprillis lõppenud üheaastase ajavahemiku jooksul oli Horvaatia pikaajaline intressimäär keskmiselt 0,8 %, mis on tunduvalt allpool kontrollväärtust.

- (15) Võttes arvesse õigusaktide kooskõla ja lähenemiskriteeriumide täitmisele antud hinnangut ning lisategureid, on Horvaatia täitnud euro kasutuselevõtuks vajalikud tingimused,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Horvaatia on täitnud euro kasutuselevõtuks vajalikud tingimused. 2012. aasta ühinemisakti artiklis 5 osutatud erand tunnistatakse kehtetuks alates 1. jaanuarist 2023.

Artikkel 2

Käesolev otsus on adresseeritud liikmesriikidele.

Brüssel, 12. juuli 2022

Nõukogu nimel
eesistuja
Z. STANJURA